

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΑΡΕΙΟΣ
ΠΑΓΟΣ

ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΑ
ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑ
ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΤΩΝ ΤΑΚΤΙΚΩΝ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΝΟΜΙΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΑΘΗΝΩΝ

Σε συνεργασία με την Επιτροπή «ΕΛΛΑΔΑ 2021»

Π Ρ Ο Γ Ρ Α Μ Μ Α Σ Υ Ν Ε Δ Ρ Ι Ο Υ

Η Ελληνική Δικαιοσύνη από
την Επανάσταση του 1821 έως σήμερα
Σημαντικοί σταθμοί και προοπτικές

Υ Π Ο Τ Η Ν Α Ι Γ Ι Δ Α
ΤΗΣ Α.Ε. ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

8 & 9 Σεπτεμβρίου 2021

Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΙΑΡΧΟΣ
αίθουσα «Σταύρος Νιάρχος»

ΤΕΤΑΡΤΗ 8 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2021

- 09.00 Εγγραφές
10.00 Χαιρετισμός της Προέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας ε.τ. **Ειρήνης Σάρπ**
10.10 Χαιρετισμός του Προέδρου της Βουλής **Κωνσταντίνου Τασούλα**
10.20 Χαιρετισμός του εκπροσώπου της Κυβέρνησης
10.25 Χαιρετισμός του Υπουργού Δικαιοσύνης **Κωνσταντίνου Τσιάρα**
10.30 Χαιρετισμοί των Αρχηγών των Κοινοβουλευτικών Κομμάτων
10.55 Χαιρετισμός της Προέδρου της Επιτροπής «ΕΛΛΑΔΑ 2021» **Γιάννας Αγγελοπούλου – Δασκαλάκη**
11.00 Κήρυξη της έναρξης των εργασιών του Συνεδρίου από την **Α.Ε. την Πρόεδρο της Δημοκρατίας Κατερίνα Σακελλαροπούλου**

11.10 - 12.30

1η ΣΥΝΕΔΡΙΑ

- Συντονιστής: **Δημήτριος Σκαλτσούνης, Πρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας**
11.10 - 11.30 Το Συμβούλιο της Επικρατείας, η ιστορία, η παρακαταθήκη και το βίωμα ενός θεσμού. **Φραντζέσκα Γιαννακού, Σύμβουλος της Επικρατείας**
11.30 - 11.50 Περί κράτους αντιλήψεις του Συμβουλίου της Επικρατείας. **Παναγιώτης Τσούκας, Σύμβουλος της Επικρατείας**
11.50 - 12.10 Ελευθερία και ισότητα στη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας. **Αικατερίνη Κοντοπόδη, Εισηγητής του Συμβουλίου της Επικρατείας**
12.10 - 12.30 Το Συμβούλιο της Επικρατείας και η Διοικητική Δικαιοσύνη στο μέλλον. **Βασίλειος Γκέρτσος, Πάρεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας**

12.30 - 12.50

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

12.50 - 14.10

2η ΣΥΝΕΔΡΙΑ

- Συντονιστής: **Ειρήνη Σάρπ, Πρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας ε.τ.**
12.50 - 13.10 Τα Διοικητικά Δικαστήρια από την επαναστατική περίοδο έως και την περίοδο του Όθωνα. **Χαρίκλεια Δημακοπούλου, Δ.Ν., Ιστορικός του δικαίου και των θεσμών**
13.10 - 13.30 Σε αναζήτηση ενός ολοκληρωμένου συστήματος Διοικητικής Δικαιοσύνης: οι σημαντικότεροι σταθμοί στην πορεία διαμόρφωσης και εδραίωσης του θεσμού των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων. **Ιωάννης Συμεωνίδης, Επίτροπος της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων, Καθηγητής στη Νομική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης**
13.30 - 13.50 Τα οράματα των αγωνιστών του 1821 και τα Τακτικά Διοικητικά Δικαστήρια σήμερα. **Δημήτριος Κωστάκης, Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων**
13.50 - 14.10 Οι προοπτικές των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων. **Ηλίας Κουβαράς, Πρωτοδικής Δ.Δ., Δ.Ν.**

19.00 - 20.20

3η ΣΥΝΕΔΡΙΑ

- Συντονιστής: **Ιωάννης Σαρμάς, Πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου**
19.00 - 19.20 Το Λογιστικό και Ελεγκτικό Συμβούλιο της Καποδιστριακής περιόδου ως πρόδρομος του Ελεγκτικού Συνεδρίου. **Δημήτριος Πέππας, Σύμβουλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου**

- 19.20 - 19.40 Ο έλεγχος της διαχείρισης των δανείων της Ανεξαρτησίας από το Ελεγκτικό Συνέδριο και ο καταλογισμός των υπολόγων της Επιτροπής του Λονδίνου Ι. Ορλάνδου και Α. Λουριώτη. **Γεωργία Παπαναγοπούλου, Σύμβουλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου**
- 19.40 - 20.00 Ιστορική εξέλιξη του θεσμού του Ελεγκτικού Συνεδρίου. **Αντώνιος Φρούντας, Πάρεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου**
- 20.00 - 20.20 Ο διάχυτος και ο συγκεντρωτικός έλεγχος της συνταγματικότητας των νόμων από την Ελληνική Επανάσταση έως σήμερα. **Δημήτριος Ορφανίδης, Εφέτης**

ΠΕΜΠΤΗ 9 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2021

10.00 - 11.20

4η ΣΥΝΕΔΡΙΑ

- Συντονιστής: **Ιωάννης-Κωνσταντίνος Χαλκιάς, Πρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ε.τ.**
- 10.00 - 10.20 Η ιστορική εξέλιξη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Οι σταθμοί στην ιστορία του. **Παρασκευή Μίληση, Πάρεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους**
- 10.20 - 10.40 Η συμβολή των Γνωμοδοτήσεων του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους στη διαμόρφωση και εμπέδωση του κράτους δικαίου. **Αντώνης Αντωνίου, Πάρεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους**
- 10.40 - 11.00 Η συνδρομή του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους στη θεμελίωση ενός σύγχρονου δημοκρατικού κράτους δικαίου από το 1835 έως σήμερα. **Χριστίνα Διβάνη, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους**
- 11.00 - 11.20 Το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους και οι προοπτικές του. **Ευγενία Βελώνη, Πρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους**

11.20 - 11.50

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

11.50 - 13.10

5η ΣΥΝΕΔΡΙΑ

- Συντονιστής: **Χριστόφορος Αργυρόπουλος, Δικηγόρος, μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών**
- 11.50 - 12.10 Ο φιλελληνισμός ως κίνημα εντός των κόλπων Ευρωπαϊών Νομικών και Δικηγόρων. Η συνεισφορά της ευρωπαϊκής νομικής επιστήμης στην ιδεολογική τεκμηρίωση του Αγώνα. **Σωτήριος Φωτέας, Δικηγόρος, μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών**
- 12.10 - 12.30 Η επαναστατική περίοδος ως πρόδρομος συγκρότησης της Ελληνικής Δικηγορικής κοινότητας. Η εξέλιξη του Δικηγορικού Σώματος στο νεοσύστατο Ελληνικό Κράτος. **Ιωάννης Κάπος, Δικηγόρος, μέλος του Δ.Σ. του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών**
- 12.30 - 12.50 Ο δικηγόρος ως συνεχιστής των ιδεωδών της Επανάστασης του 1821. **Δημήτριος Φίλης, Δικηγόρος, πρ. μέλος του Δ.Σ. του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών**
- 12.50 - 13.10 Οι διαχρονικές αρχές και αξίες της Επανάστασης του 1821 ως πρότυπο συνοχής και συνέχειας για τη δημιουργία ενός σύγχρονου Δικηγορικού Σώματος. **Ηλίας Χαρίτος, Δικηγόρος, μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών**

17.30 - 18.50

6η ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Συντονιστής: **Μαρία Γεωργίου**, Πρόεδρος του Αρείου Πάγου

17.30 - 17.50 Το φρονεΐν και πράττειν ελληνικά: Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, Αναστάσιος Πολυζωίδης και Γεώργιος Τερτσέτης, **Ναυσικά Φράγκου**, Αρεοπαγίτης

17.50 - 18.10 Τα πρώτα βήματα της Ελληνικής Δικαιοσύνης μέσα από τις σελίδες του πρώτου νομικού περιοδικού «Εφημερίς Νομική» (1837 - 1860). **Ελευθερία Κώνστα**, Εφέτης

18.10 - 18.30 Η ίδρυση του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου (Ν. ΓΥΛΖ/1909). **Δημήτριος Τίτσιος**, Πρόεδρος Πρωτοδικών, Σύμβουλος Δικαιοσύνης στη Μόνιμη Ελληνική Αντιπροσωπεία στην Ευρωπαϊκή Ένωση

18.30 - 18.50 Η χωροταξική διάρθρωση της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης στα 200 χρόνια ελεύθερου βίου. Η δικοτόμηση του πρώτου βαθμού δικαιοσύνης. **Γεώργιος Μικρούδης**, Εφέτης

18.50 - 19.20

ΔΙΑΔΕΙΜΜΑ

19.20 - 21.10

7η ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Συντονιστής: **Προκόπιος Παυλόπουλος**, ι. Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ομ. Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

19.20 - 19.40 Ο πρώτος Ποινικός Κώδικας των επαναστατημένων Ελλήνων: «Το απάνθισμα των εγκληματικών της 17ης Απριλίου 1823». **Αθανάσιος Κατσιρώδης**, Αντεισαγγελέας Αρείου Πάγου ε.ι.

19.40 - 20.00 Η απονομή του ποινικού δικαίου κατά την Επανάσταση. **Παναγιώτης Μπρακουμάτσος**, Αντεισαγγελέας Αρείου Πάγου ε.ι.

20.00 - 20.20 Εισαγγελείς του Αρείου Πάγου αγωνιστές στην εθνεγερσία του 1821. **Ισίδωρος Ντογιάκος**, Αντεισαγγελέας Αρείου Πάγου

20.20 - 20.40 Δικαιικοί θεσμοί προ, κατά τους αιώνες της σκλαβιάς και την Επανάσταση του 1821. **Παναγιώτης Αγγελόπουλος**, Αντεισαγγελέας Αρείου Πάγου ε.ι.

20.40 - 21.10 **Συμπεράσματα**. **Προκόπιος Παυλόπουλος**, ι. Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ομ. Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

21.10 - 21.20 **Πέρασ του Συνεδρίου**.

Ο Ρ Γ Α Ν Ω Τ Ι Κ Η Ε Π Ι Τ Ρ Ο Π Η

Δημήτριος Κωστάκης, Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας των ΤΔΔ

Νικόλαος Πιπιλίγκας, Αντιπρόεδρος του Αρείου Πάγου

Παναγιώτης Τσούκας, Σύμβουλος της Επικρατείας

Δημήτριος Πέππας, Σύμβουλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου

Ισίδωρος Ντογιάκος, Αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου

Χριστίνα Διβάνη, Σύμβουλος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους

Ιωάννης Κάπος, Δικηγόρος, Μέλος του Δ.Σ. του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών

ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΑΚΚΟΥΛΑ
ΑΘΗΝΑ - ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ